

"Les idees van per l'espai"

—Com se sent, a pocs dies d'entrar en òrbita?

—Molt il·lusionat. És un vell somni que hem tingut en aquesta casa, des del seu naixement avui fa dotze anys. Des que van començar les emissions en

proves de TV3 hi va haver la voluntat que la televisió i la ràdio de Catalunya havien de ser la llançadera del país. La nostra principal funció és la normalització lingüística i nacional de Catalunya, i jo crec que ens faltava aquest pas que ara podem donar. En les primeres declaracions que vaig fer com a director general em van titular "De TV3 a l'univers"; doncs bé, vuit mesos després ho compleixo. TV3 va a l'univers.

—I que sent un senyor tan respectable com vostè en transgredir la llei?

—Jo diria dues coses. En primer lloc, que els meus antecessors en el càrrec ho han fet sistemàticament, i per tant mantinc la tradició de la casa. Un cop dit això, cal veure que estem transgredint la llei diàriament des de fa molt de temps. La llei de tercers canals no ens permet emetre fora dels límits de la nostra autonomia, i des de fa anys la Televisió de Catalunya arriba al País Valencià, a les Illes i la Catalunya Nord. I ho fem sistemàticament, per tant la il·legalitat és permanent. I ho és perquè les lleis sempre van darrere de les coses. L'avenc tecnològic i la potència del món audiovisual és molt gran. No tindria cap sentit que la Televisió de Catalunya no tingués la voluntat de superar les barreres artificials que se li imposen. La gran majoria de ciutadans dels Països Catalans desitjaven que poséssim el nostre país en el món. Amb aquestes emissions per satèl·lit ens acostem a tots els catalans que viuen al món, els que viuen a Espanya i també a totes aquelles persones que estan interessades a conèixer-nos. Ens han dit moltes vegades que el fet català és un fet provincial, reduït; això no és cert, la gent que ens coneix sap que no som així, que el català estima la seva terra però que té la voluntat d'arribar al món.

—Quina reflexió li mereix el fet que Catalunya no pugui fer aquest pas amb ple suport per part de l'estat del qual forma part?

—Home, després d'una primera reacció una miqueta negativa d'algun alt càrrec, la línia del ministeri ha estat de dir que les emissions són al·legals, no il·legals, la qual cosa ens dona més confort i tranquil·litat... Bé, estàvem molt tranquils igualment, però és millor ser al·legal que il·legal. De situacions al·legals n'hi ha moltes: a Barcelona mateix hi ha una televisió que es diu Barcelona Televisió, a la qual dona suport i finançada per l'Ajuntament, i que com a televisió local també és

al-legal perquè no té llei o la llei no és prou clara. El món audiovisual camina a una velocitat de 200 quilòmetres per hora, i les lleis van molt més lentes.

Ara bé, tot i que l'actitud del ministeri ha estat bastant tranquil·la, cal dir que seria molt més interessant trobar solucions per sentir-nos millor sense necessitat de fer piruetes per poder emetre. Penso que després d'aquesta prova dels dies 10 i 11 serà un bon moment per seure a reflexionar-hi tots.

—Perquè l'estat espanyol té un satèl·lit...

—Exactament, es diu Hispasat i seria molt i molt interessant que poguéssim col·laborar en aquest tema, sobretot perquè donaríem utilització a un satèl·lit que ha costat molts diners i que està infrautilitzat. Seria bo que a l'Hispasat hi fossin totes les televisions autonòmiques, i que entre tots traguéssim al satèl·lit aques la rendibilitat que pot assolir.

—Per què no ho han intentat en aquesta primera emissió?

—Perquè estem en una fase de proves i hem trobat solucions econòmiques millors i que ens permetien també una major cobertura d'emissió. A la vegada, ens ha agradat posar a prova les nostres capacitats tècniques per dur a terme una emissió d'aquest tipus. Però per a l'any 96 caldrà buscar solucions més estables, i intentarem que sigui via Hispasat.

—Entre vostès i el MOPTMA sembla que hi ha una guerra de baixa intensitat, avui latent i demà explícita, que fa deu anys que dura...

—Això és normal, perquè són temes molt importants. L'audiovisual transmet idees, valors, i els estats tenen la voluntat de controlar tot això al màxim. Però bé, la nostra obligació és mirar de sortir-nos-en de la manera més adequada. I sovint la manera més adequada ha estat tirar pel dret.

—L'any que ve les emissions seran regulars?

—No sabem exactament el mes, però l'any que ve l'objectiu és fer una programació de tres o quatre hores en horari *prime time*. A partir de l'experiència dels dies 10 i 11 establirem un equip permanent que estudiarà totes les possibilitats que ens ofereix el tema. El satèl·lit és un gran avenç tecnològic, però jo crec que el futur és el cable, les imatges que procedeixin del satèl·lit arribaran a les cases via cable. La gran revolució tecnològica passa per la digitalització, per la fibra òptica i el cable. I aquí sí que hi haurà una gran batalla política, on Catalunya se la juga seriosament. Haig de dir que hi ha una sèrie d'operadors de cable que s'han posat en contacte amb nosaltres, concretament a Catalunya Nord, per distribuir les nostres imatges. A Bèlgica també estem mirant que algun operador ens capti i ens faci passar pel cable. A Sudamèrica, per exemple, ens demanen si

Jordi Vilajoana és, possiblement, l'únic responsable d'una televisió pública que ha estat felicitat per l'oposició pel tractament informatiu d'unes eleccions. Ara, amb l'operació satèl·lit afegeix una segona medalla a la seva gestió. I ja prepara la tercera i la quarta: emissions per cable i major informació per al País Valencià i les Illes. Cap al mercat dels deu milions.

podem oferir la programació en llengua espanyola. Estudiarem totes les demandes i a cadascuna li aplicarem la política lingüística que calgui. Catalunya s'ha de comunicar amb el món, el català és important que hi sigui, però estem oberts a què el producte audiovisual català arribi a la seua destinació en la llengua que faci falta.

—El primer round de la batalla del cable està pendent de resolució al Congrés dels Diputats. Quin paper vol jugar la Televisió de Catalunya en aquest terreny?

—És molt important que a Catalunya hi hagi més d'un operador. Trobem raonable que un d'ells sigui Telefònica, i el segon seria bo que fos una gran empresa multinacional. També és important que el desenvolupament de la llei sigui territorial i la Generalitat pugui marcar el camp de treball, sobretot des del punt de vista lingüístic. En aquests moments estem en converses tant amb Telefònica com amb possibles futurs operadors per a convertir-nos en un programador important de continguts per a les seves xarxes de cable. Ens agradaria poder treballar amb tots dos operadors, sense exclusivismes. A un li puc oferir vint-i-quatre hores de notícies i a un altre un canal de música. El que no puc fer és el mateix producte per als dos.

—TVC té previst associar-se amb cap dels operadors?

—Es pot treballar via associació o via conveni. S'ha d'estudiar. Jo crec que TVC ha de ser un promotor de la indústria audiovisual, és a dir del *software*, dels continguts. Hem de ser capaços de crear una indústria audiovisual catalana al voltant de la CCRTV. Una indústria mixta, on hi hagi la Corporació i també socis en el terreny financer, i que tingui capacitat d'elaborar un producte televisiu per als operadors de cable i susceptible de ser consumit pel mercat català, l'espanyol i el mundial. També és molt important que el segon operador sigui gran i internacional, i així sigui capaç d'introduir-nos en els mercats globals.

—Quines passes concretes estan fent per impulsar aquesta indústria audiovisual pròpia?

—Catalunya té unes condicions climatològiques i geogràfiques per a convertir-se en un gran centre de producció audiovisual per a Europa. També tenim la gent preparada, i les universitats de Catalunya garanteixen que els propers anys encara sortiran més professionals de l'audiovisual. Televisió de Catalunya no els podrà absorbir tots, i la nostra obligació és ajudar a crear una indústria que sí que ho faci. Catalunya ha de ser un gran centre de serveis de producció: platós, tecnologia...

—...una mena de Hollywood a la catalana?

—Exactament. Inclús diria que l'experièn-

cia més interessant en aquest sentit és el MediaPark, a Holanda. Allà hi van a produir les petites, mitjanes i grans productores que fan cinema, publicitat i televisió. Estem en converses molt avançades amb empreses interessades, i en els propers mesos pot haver-hi resultats concrets.

—Vostè ha dit fa poc que TVC està en condicions d'ofrir cinc canals de TV per cable de forma immediata. És una fanfarronada?

—No, de cap manera. Tenim capacitat per fabricar un canal de notícies durant les 24 hores demà mateix. Amb el nostre equip podríem fer una CNN catalana demà al matí, a base de formatges informatius de 8-10 minuts que es van repetint, introduint-hi al moment les novetats, les últimes imatges arribades, etc. Podem fer també un canal de 24 hores d'informació meteorològica, amb documentals sobre el medi ambient... Podem fer un canal de cinema, tenim prou estoc. Podem fer un canal de música. I tenim també producció pròpia de ficció que sumada a l'aliena ens permetria fer una oferta interessant. Ja ho teniu, cinc canals.

—La revolució del cable obre les portes a que algú s'atreveixi a muntar una emissora privada de TV en català. Tem aquesta possibilitat?

—En absolut. Qualsevol moviment que amplii l'oferta en català serà benvingut. I el millor exemple és que avui firmem un acord amb Canal Plus que permetrà que aquest canal ofereixi 52 pel·lícules en català l'any que ve. En el Gamper, vam cedir el so de Catalunya Ràdio a Canal Plus. És a dir: Canal Plus, quan emet en català, no és el nostre enemic. I això val per les altres cadenes també. M'encantaria que Televisió de Catalunya pogués tancar perquè l'oferta audiovisual en català és meravellosa i no som capaços de competir amb ells. I en ràdio el mateix: ara ha sortit COM Ràdio, que ha fitxat en Josep Cuní, i jo estic encantat. Espero que entre tots dos farem que a Catalunya hi hagi cada cop més gent que escolti al matí ràdio en català. I espero també que COM Ràdio no es dediqui només a competir amb mi, i competeixi amb el Del Olmo, l'Herrero...

—Com acabarà la sobresaturació televisiva que vivim?

—A Espanya hi ha cinc cadenes generalistes, i això el mercat publicitari no ho pot pagar. S'està fent una televisió que costa 300.000 milions de pessetes i que n'ingressa 200.000 milions. La publicitat no pot pagar la televisió que veuen els ciutadans espanyols. Aquest format de 100.000 milions s'ha d'arreglar, i jo espero que l'oferta de cable ajudarà a fer-ho i algunes televisions hauran de desaparèixer.

—Alguna de les privades, és clar...

—Hi ha una cosa claríssima. Estats Units,

CARME PUÉRTOLAS

“ Amb el cable hi haurà una gran batalla política, on Catalunya se la juga seriosament. ”

CARME PUÉRTOLAS

“ Un mercat de deu milions de televidents és un mercat prou important. ”

que és un mercat de 250 milions de persones, només es pot pagar tres televisions generalistes. Després té moltes televisions de pagament. I a mig termini caldrà acostumar-se a pagar per determinats espectacles televisius. En aquest context, crec que Catalunya pot tenir nous canals privats de televisió en català, no generalistes i probablement de pagament.

—Quan assumirà TV3 de debò la lluita pel mercat dels 10 milions, més enllà del Principat?

—Evidentment, si volem ser al món hem de saber que el món comença al Passeig de Gràcia, continua per Palma, segueix per València, per Elx i per Perpinyà. Haig de dir que les declaracions que va fer el president de les Illes fa uns dies em van animar moltíssim, fins al punt que vaig trucar-lo immediatament per demanar-li hora i anar a veure'l tant aviat com sigui possible. Un mercat de 10 milions de persones és un mercat televisiu prou important, i aquesta serà una gran prioritat. Volem fer coses de seguida, esperant que en el futur immediat la liberalització total de les telecomunicacions permeti aprofundir-hi encara més.

—Quines coses?

—En aquests moments l'únic que podem fer, i hi estem treballant, és obrir finestres que permetin major informació, al matí i a la tarda en hora de *prime time*, per al País Valencià i les Illes.

—Això vol dir ampliar les delegacions actuals?

—Això vol dir potenciar les delegacions, perquè això no es fa en un pis. No anirem a establir-hi estudis perquè avui en dia la tecnologia permet múltiples solucions, però sí que caldrà tenir gent que trepitgi de forma estable aquest terreny. Com sempre el problema són els diners, però establir-nos en un mercat de 10 milions ens pot significar un retorn suficient de les inversions realitzades. Vull dir que en els darrers mesos, des de les eleccions autonòmiques, l'audiència a València ha pujat significativament, de l'ordre del 30%. No tenim dades de les Illes i Catalunya Nord, però sabem que el fenomen és similar.

—El canvi de govern a la Generalitat valenciana els ha acabat de decidir a fer aquest pas?

—No, és una cosa que ja estava sobre la taula i si no s'havia fet abans era per problemes econòmics. En tot cas això que vostè diu ens ha animat a continuar.

—Tem un conflicte institucional amb el Govern valencià per aquest motiu?

—Jo estic segur que no. Potser l'actitud del Govern valencià no és exactament la mateixa del de les Illes, però repeteixo que la liberalització de l'espai és un fet imparabile. I les idees van per l'espai.

Eduard Voltas